

Ακαδημαϊκό έτος 2013-14, Εαρινό εξάμηνο

Αναπλ.καθηγήτρια Ν.-Χ. Μπανάκου-Καραγκούνη

Διάγραμμα του μαθήματος της *Φαινομενολογίας* (ΦΣ 111)

Πρώτο μάθημα

Το φιλοσοφικό τοπίο στη Γερμανία στα τέλη του 19^{ου} αι. Η διαμόρφωση της πνευματικής φυσιογνωμίας του E. Husserl. Φιλοσοφικές επιλογές. Τα τρία βασικά στάδια της φιλοσοφικής του εξέλιξης και τα κυριότερα έργα του. Από τη φιλοσοφία των μαθηματικών στη Λογική, από τη Λογική στη Φαινομενολογία, από τον αφετηριακό υπερβατολογικό ιδεαλισμό στην προβληματική του κόσμου-της-ζωής (Lebenswelt).

E. Husserl, *Καρτεσιανοί στοχασμοί*, παράγραφος 10. Κριτική στον «υπερβατολογικό ρεαλισμό» του Descartes. Το χουσερλικό cogito και η διαφορά του από το καρτεσιανό. Η «γνήσια υπερβατολογική φιλοσοφία» ως στόχος του Husserl της δεύτερης περιόδου (1905-1929).

Δευτερο μάθημα

Η ιδιοτυπία της ζωής της συνείδησης και η απολυτοποίησή της. Ανάλυση του σχετικού κειμένου του Levinas από τη *Θεωρία της ενόρασης στη φαινομενολογία του Husserl*, Paris, Vrin, 1930 .

Η συνείδηση ως αναφορικότητα (προθετικότητα ή αποβλεπτικότητα: Intentionalitat). Ανάλυση α. του σχετικού κειμένου του Sartre από τις *Καταστάσεις* β. αποσπασμάτων του Levinas από τη *Θεωρία της ενόρασης...* και γ. κειμένου του Ricoeur αναφερόμενου α. στην προθετικότητα και β. στην αντίληψη ως θεμελιώδη τροπικότητά της .

Τρίτο μάθημα

Η φυσική στάση και η άρση της. Η φαινομενολογική αναγωγή. Η συγκρότηση. Ψυχολογικό και υπερβατολογικό υποκείμενο. Ανάλυση σχετικών κειμένων του Ricoeur από την εισαγωγή του στη μετάφραση που ο ίδιος έκανε του γερμανικού κειμένου των *Ideen I* του Husserl (έργο του 1913) .

Ανάλυση αποσπασμάτων από το άρθρο του Ricoeur “Kant και Husserl” (*Kantstudien*, 46, 1954-55) αναφερόμενων στη φαινομενολογική αναγωγή ως διασταύρωση μιας μεθοδολογικής μεταστροφής και μιας μεταφυσικής απόφασης.

Τέταρτο και πέμπτο μάθημα

Αποσπάσματα από το έργο του Husserl *Η φιλοσοφία ως αυστηρή επιστήμη* (1910) , Κριτική του νατουραλισμού και του ψυχολογισμού. Η θέαση των ουσιών (Wesensschau). Σχετικές αναλύσεις των Merleau-Ponty και Levinas .

Η έννοια του κόσμου-της ζωής (Lebenswelt). Η έννοια της ιστορίας. Ανάλυση της διάλεξης του Husserl *Η κρίση του Ευρωπαίου ανθρώπου και η φιλοσοφία* (μτφρ. Θ. Λουπασάκης) και κειμένου του Ricoeur σε δική μου μετάφραση.

Ο Husserl απέναντι στον Descartes και τον Kant. Ανάλυση αποσπασμάτων από τη μελέτη του G. Berger *«To cogito στη φιλοσοφία του Husserl* (1941) .

Έκτο και έβδομο μάθημα

M.Merleau-Ponty: Η αντιληπτική προσέγγιση της πραγματικότητας στο έργο του *Φαινομενολογία της αντίληψης*. Το «πρωτείο» της αντίληψης και οι φιλοσοφικές του συνέπειες. Αποστάσεις από τη νοησιарχία, τον εμπειρισμό και τον κριτικισμό. Οι απαρχές της λογικότητας. Η έννοια της Gestalt.

Όγδοο μάθημα

Η ορατότητα ως αίνιγμα . Το δοκίμιο του Merleau-Ponty *Η αμφιβολία του Σεζάν*.

Ένατο μάθημα

Η κριτική της επιστήμης και της σκέψης της επισκόπησης.

Δέκατο μάθημα

Η αντιστρεψιμότητα και η αλληλουχία ορώντος και ορατού. Η ενδο-οντολογία του Merleau-Ponty. Το σώμα, το "χίασμα", η "σάρκα". Η έννοια του υποκειμένου.

Ενδέκατο μάθημα

Η νοητική προσέγγιση του κόσμου και οι φιλοσοφικές της συνέπειες.

Δωδέκατο μάθημα

Η ζωγραφική ως αρωγός της οντολογίας.